

Tiedotustilaisuus CRD IV -paketista

Tilaisuus valvottaville 3.10.2013

13.30 – 13.50	Yhteinen valvontamekanismi - SSM	Jukka Vesala
13.50 – 14.00	Uusi sääntely-ympäristö	Taina Erovaara-Williams
14.00 – 14.20	Likviditeettiriski	Lauri Kujala
14.20 – 14.40	Omat varat ja niiden vähimmäismäärä	Minna Sahari
14.40 – 15.00	Kahvitauko	
15.00 – 15.20	Eri riskialueiden vakavaraisuusvaatimuksen laskenta	Taina Erovaara-Williams
15.20 – 15.40	Makrovakaigusvalvonta	Sampo Alhonsuo
15.40 – 16.00	Luotettava hallinto ja palkitseminen	Sirpa Näkyvä

Yhteinen valvontajärjestelmä

Jukka Vesala

Lokakuu 2013

- SSM-asetus voimaan
- Valvontaneuvoston perustamisprosessi käynnistyy

Siirtymäaika

- Valvonnan toteutusta koskeva EKP:n oma sääntely ja ohjeistus julkistetaan
- EKP voi ottaa valvontaansa EU-tason tukea saavan pankin
- EKP ja kansalliset valvojat toimivat tiiviissä yhteistyössä

Lokakuu 2014 (12 kk asetuksen hyväksymisen jälkeen)

- SSM:n operatiivinen toiminta alkaa
- Merkittävien pankkien valvonta yhteistyössä EKP:n ja kansallisten valvojien kesken EKP:n vetovastuulla
- EKP voi ottaa suoraan valvontaansa minkä tahansa pankin

Yhteinen pankkivalvontamekanismi (SSM)

EKP:n neuvosto

- Päätösten vahvistaminen

Valvontaneuvosto

- EKP
- Euromaiden pankkivalvojat
- SSM:n ei-euromaiden pankkivalvojat
- Valvonnan linjaukset ja päätökset

EKP:n pankkivalvontaorganisaatio

Kansalliset valvontaviranomaiset: yhteistyö SSM:ssä

- Merkittävien pankkien valvontaan osallistuminen
- Tiedonkeruu ja analyysi

Yhteiset valvontaryhmät

- EKP:n pankkivalvontaorganisaatio
- SSM-maiden pankkivalvojat
- Merkittävien pankkien jatkuva valvonta
- Päätösten valmistelu

Kansallisten valvontaviranomaisten muut, omalle vastuulle jäävät tehtävät

- Pääasiallinen vastuu muiden kuin merkittävien pankkien valvonnasta
- Vakuutussektorin valvonta
- Markkina- ja menettelytapavalvonta

Puitesäädökset (SSM Framework Regulation)

EKP:n säädökset SSM asetuksen soveltamisesta

- Tarkentaa keskeisiä SSM-säädöksiä
- Mm. pankkien merkittävyyden arviointi, kansallisten valvojien yhteistoiminta EKP:n kanssa, makrovalvonta, raportointi- ja ilmoitusvelvoitteet, sanktiot

Valvontakäsikirja (SSM Supervisory Manual)

Valvontaprosessi, menettelytavat ja menetelmät

- Yhteiset valvontatiimit, jatkuva valvonta ja tarkastukset, päätösten valmistelu
- Yhteinen riskien arviointi (RAS) ja valvojan arvio (SREP)

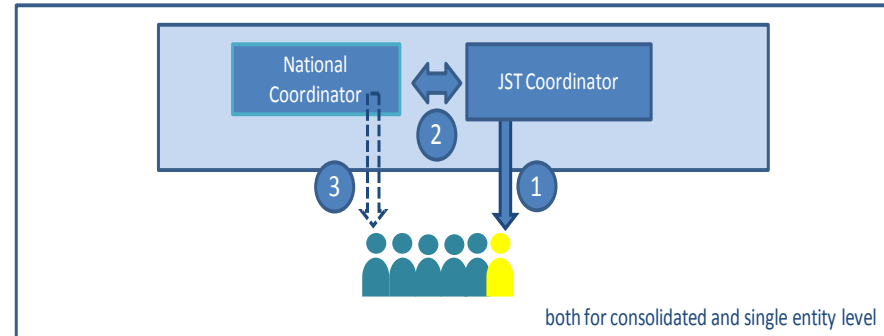

Jatkuvan valvonnan tehtäviä hoitaa yhteinen valvontatiimi (JST)

- EKP muodostaa valvontatiimit ja koordinoi niitä
- JST koostuu EKP:n ja kansallisen valvojan asiantuntijoista. Tiimissä kunkin pankin valvonnassa vaadittava osaaminen
- JST:n koostumukseen vaikuttaa valvottavan liiketoiminnan laajuus ja monimuotoisuus
- JST:n päätehtävät
  - Valvontasuunnitelma
  - Off-site analyysi
  - Riskiarvio ja valvojan arvio
  - Sisäisten mallien arviointi
  - Toimii pankin kontaktipintana
- SSM:n työkieli on englanti, mutta pankeilla on oikeus käyttää omaa kieltään

JST Process for Significant Bank

- 1 JST coordinator directly organizes the implementation of the supervisory programme for the JST. Functional reporting line of NSA members to the JST coordinator. JST coordinator can be in charge for other banking groups as well.
- 2 Dialogue between NSA Coordinator and JST coordinator increases with importance of decision and necessity of local knowledge
  - Strategic issues on supervisory programme
  - Liaising on important supervisory decisions such as RAS or corrective measures
  - Information on important development
  - Attending meetings with the bank
  - 1st level of mediation in case of conflicts
- 3 The National Coordinator stays the organisational manager and is responsible for the allocation of resources and other staff management issues

Uusi sääntely-ympäristö CRD IV -sääntelyn astuessa voimaan

Direktiivi N:o 2013/36/EU (CRD IV) - luottolaitosdirektiivi

- Jäsenvaltioille ja valvojille asetetut vaatimukset
- Valvottaville asetetut vaatimukset, jotka vaativat täydentävää kansallista lainsäädäntöä, tai joilla on linkkejä muuhun kansalliseen lainsäädäntöön
- Direktiivi pantava jäsenmaissa täytäntöön kansallisella lainsäädännöllä

EU-asetus N:o 575/2013 (CRR) – EU:n vakavaraisuusasetus

- Yksityiskohtaiset vaatimukset valvottaville vakavaraisuus- ja likviditeettiriskivaatimusten laskennasta ja tietojen julkistamisvelvollisuudesta markkinoille
- Suoraan jäsenmaita sitovaa lainsäädäntöä

Komission päätökset ja täytäntöönpanoasetukset

- Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) velvollisuudeksi on asetettu laatia teknisiä standardiluonnoksia määrätyistä asetuksen kohdista
  - Standardiluonnokset komission vahvistettaviksi
- Suoraan jäsenmaita sitovaa lainsäädäntöä

EBA:n koordinoima tulkintarekisteri (Single Rulebook Q & A process)

- EBA:n & komission tulkinnat
  - Fivalla ei oikeutta antaa CRR:n soveltamiseen liittyviä tulkintoja
- Ei sitovaa säätelyä – tavoitteena säännösten yhtenäinen soveltaminen eri jäsenmaissa
- Prosessi jo toiminnassa (tulkintarekisteristä saatavissa käsittelyn alla olevat kysymykset, annetut vastaukset ja hylätyt kysymykset)

■ Kansallinen lainsäädäntö

- Uusi luottolaitosten toiminnasta annettu laki (LLL) ja eräiden muiden lakien muuttaminen VM:n valmistelussa
- Direktiivin täytäntöönpano ja tarpeellinen direktiiviä täydentävä kansallinen lainsäädäntö
- EU-asetuksen sisältämät jäsenvaltion harkinnassa olevat säätelyoptiot
- Luonnos hallituksen esitykseksi tulossa lausunnon lähiaikoina
- Lakimuutosten voimaantuloksi kaavailtu 1.7.2014

■ Tilanne 1.1.2014: EU:n vakavaraisuusasetuksen (CRR) soveltaminen alkaa ja vanha LLL edelleen voimassa

- Mikäli laki ristiriidassa CRR:n kanssa, noudatetaan CRR:ää

Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet

- Niiden direktiivin säännösten täytäntöönpano, jotka eivät sisälly kansalliseen lainsäädäntöön
- EU-asetuksen täytäntöönpanon edellyttämät määräykset ja toimivaltaisen viranomaisen harkintavaltaan jätetyt säätelyoptiot
- **Määräykset ja ohjeet x/2013: Vakavaraisuuden laskenta ja suuret asiakasriskit**
  - Lausuntopyyntö määräysluonnoksesta 27.9.2013
  - Kokonaiskuvan hahmottamiseksi luettava yhdessä CRR:n kanssa
  - Kaikki Finanssivalvonnan vakavaraisuuden laskennasta annetut standardit sekä vakavaraisuustietojen julkaisemisesta annettu standardi kumotaan
- Valvottavatiedote 27.9.2013: Rahoitussektorin vakavaraisuus- ja likviditeettiriskisäätely tulevaisuudessa

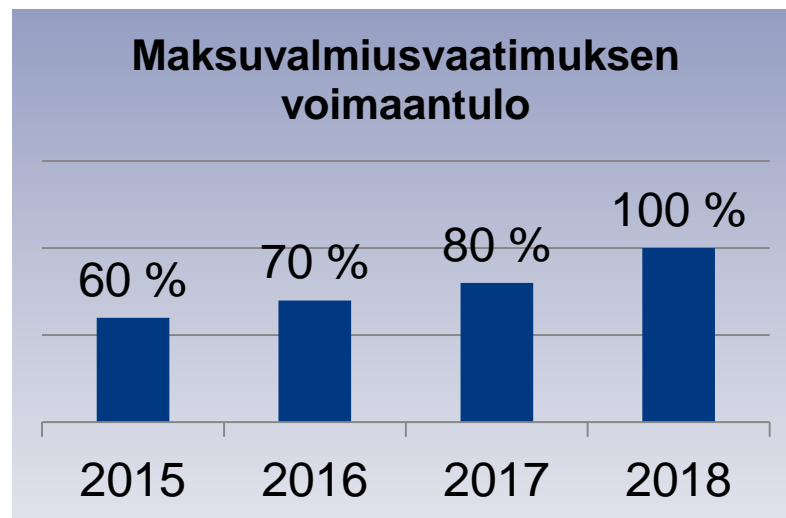
- **Määräykset ja ohjeet x/2014: Vakavaraisuuden hallinta**
  - Direktiivin säännösten implementointi siltä osin kun ne eivät sisälly LLL:iin
  - Tulee sisältämään myös lisöpääomavaatimukseen liittyvän Fivan sääntelyn
  - Viivästynyt EBAssa/SSM:ssä tehtävän työn ja toisaalta LLL:n valmistelun viivästymisen johdosta - lausunnolle vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla
- **Muutostarpeita myös muuhun Finanssivalvonnan sääntelyyn**
  - Riskienhallinnasta annetut standardit
  - Sisäisen valvonnan järjestämisestä annettu standardi
  - Corporate governancesta annetut standardit
  - Valmistelut sidoksissa LLL:n valmisteluun

Likviditeettiriski

- **Kvantitatiiviset vaatimukset (Pilari I) (soolo ja konsolidointiryhmätaso): maksuvalmiusvaatimus (LCR) ja pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR)**
- LCR-vaatimus voimaan asteittain
  - 1.1.2014 alkaa yleisen maksuvalmiusvaatimuksen soveltaminen (art 412)
- NSFR-vaatimuksen määrittämiselle aikataulua ei asetettu, mutta tavoitteena voimaantulo 2018
  - art 521(2)(b) perusteella yleisen pysyvän varainhankinnan vaatimuksen soveltaminen alkaa 1.1.2016

Huom. Jäsenvaltio-optio CRR art 412(5): Optio asettaa kansallinen LCR-vaatimus ennen LCR:n voimaantuloa art. 460 mukaisesti ja/ tai asettaa korkeintaan 100 prosentin LCR-vaatimus voimaan vuodesta 2015 alkaen.

- Komissio antaa viimeistään 30.6.2014 delegoidun säädöksen, jota sovelletaan 1.1.2015 alkaen.
- Sitä ennen EBA laatii:
  - Ohjeet vähittäistalustusten määrittelykselle, joiden ulosvirtaukset ovat erilaiset (31.1.2014)
  - Kertomukset / teknisten sääntelystandardien luonnokset mm. seuraavista aiheista:
    - Korkean ja erittäin korkean likviditeetin ja luottoluokan varojen määrittely (31.12.2013)
    - Menetelmät johdannaissopimusten lisävakuusvaateiden laskemiselle (31.3.2014)
    - LCR-vaatimuksen vaikutuksen arviointi pankkeihin ja reaalitalouteen (31.12.2013), ml:
      - Stressiolosuhteiden määrittely ja likvidien varojen varannon käytön periaatteet (31.12.2013)
      - Ryhmänsisäisten kassavirtojen käsittely (31.12.2013)
    - Valuuttojen määrittely, jossa likvidien varojen saatavuuteen liittyy rajoituksia sekä niihin liittyvien poikkeusten täsmennykset (31.3.2014)

■ Raportointivaatimukset:

- Laitokset soolo ja konsolidointiryhmätasolta
- Ulkomaisten luottolaitosten merkittävät sivuliikkeet

Tiedonkeruu	Ensimmäinen raportointiajankohta	Frekvenssi
LCR	31.3.2014	Kuukausittain
NSFR	31.3.2014	Neljännesvuosittain
Likviditeetin lisämetriikka (AMM)	31.3.2014*	Kuukausittain/ Neljännesvuosittain

* EBA harkitsee lisämetriikan ensimmäisen raportointiajankohdan lykkäämistä, koska konsultaatio oli myöhemmin kuin LCR ja NSFR -raportoinneissa

- LCR ja NSFR –tiedonkeruut raportoidaan euroissa + erikseen valuutoissa, joissa kokonaisvelka väh. 5 %
- Lisämetriikka sisältää seuraavat raportoinnit: rahoitusriski, varainhankinnan keskittyneisyys vastapuolittain, varainhankinnan hinnat lähteittäin ja varainhankinnan uusiminen

- CRR sisältää kansalliseen harkintavaltaan jätettyjä sääntelyoptioita likviditeettiriskiin liittyen.
  - Jäsenvaltio-optioista säädetään luottolaitosten toiminnasta annettavassa uudessa kansallisessa laissa (LLL), joka on valtiovarainministeriön valmisteltavana.
  - Fiva julkaisee linjauksensa kaikista likviditeettiriskisääntelyyn liittyvistä optioista (ml. viranomaisoptiot) sen jälkeen, kun valtiovarainministeriön linjaukset sen toimivaltaa sisältyvistä optioista on saatu.
- Likviditeettiriskin sääntely:
  - CRR art 10(1): Optio myöntää osittain tai kokonaan vapautus pysyvästi keskusluottolaitokseen liittyneille luottolaitoksille (yhteenliittymä).
  - CRR art 412(5): Optio asettaa kansallinen LCR-vaatimus ennen LCR:n voimaantuloa art. 460 mukaisesti ja/ tai asettaa korkeintaan 100 prosentin LCR-vaatimus voimaan vuodesta 2015 alkaen.
  - CRR art 413(3): Optio asettaa kansallinen NSFR-vaatimus ennen NSFR-vaatimuksen voimaantuloa artiklan 510 mukaisesti.

- Sijoituspalveluyritykset:
  - CRR art 6(4): Poikkeus asetuksen maksuvalmiusosion (kuudes osa) soveltamisesta sijoituspalveluyrityksiin.
  - CRR art 11(3): Poikkeus maksuvalmiusosion soveltamisesta sijoituspalveluyrityksiin konsolidointiryhmätasolla.

- Maksuvalmiusalaryhmä:
  - CRR art 8: Poikkeus maksuvalmiusvaatimuksen soveltamisesta yksittäiseen laitokseen ja valvonta yhtenä maksuvalmiusalaryhmänä.

- Likviditeetin raportointivaatimukset:
  - CRR art 415(3): Optio jatkaa voimassa olevia likviditeetin raportointivaatimuksia kunnes maksuvalmiusvaatimus tulee voimaan täysimääräisesti.

■ Muut viranomaisoptiot:

- CRR art 416(1): Optio lisäohjeistuksen antoon likviditeettipuskuriin hyväksyttävistä erittäin likvideistä varoista.
- CRR art 422(4): Optio lisäohjeistuksen antoon vakiintuneen operatiivisen asiakassuhteen määrittämisessä.
- CRR art 420(2): Optio soveltaa enintään viiden prosentin ulosvirtauskerrointa trade-finance tuotteissa.
- CRR art 422(8)(9): Optio alhaisempien ulosvirtauskertoimien soveltamisesta tapauskohtaisesti ryhmänsisäisille kriteerit täyttävillä kassavirroille.
- CRR art 425(4)(5): Optio korkeampien sisäänvirtauskertoimien soveltamisesta tapauskohtaisesti ryhmänsisäisille kriteerit täyttävillä kassavirroille.

- Direktiivi implementoidaan luottolaitoslaissa (LLL)
- Likviditeettiriski (art 86)
- Valvojalle valtuutus asettaa erityisvaatimuksia mikäli valvottavan likviditeettiriskiasema sitä edellyttää (art 105):
  - Riskiä vähentävät toimet:
    - esim. likviditeettipuskurin kasvattaminen, pysyvän varainhankinnan kasvattaminen, taseen ja rahoituksen rakenne (ml. valuutat), varojen sitoutuneisuuden asteen pienentäminen, jne.
  - Riskienhallintaa parantavat toimet:
    - esim. riskienottohalukkuus ja riskienhallinnan järjestäminen
  - Intensiivisempi valvonta:
    - esim. tihennetty raportointi, lisäraportointi, stressitestausta, jne.

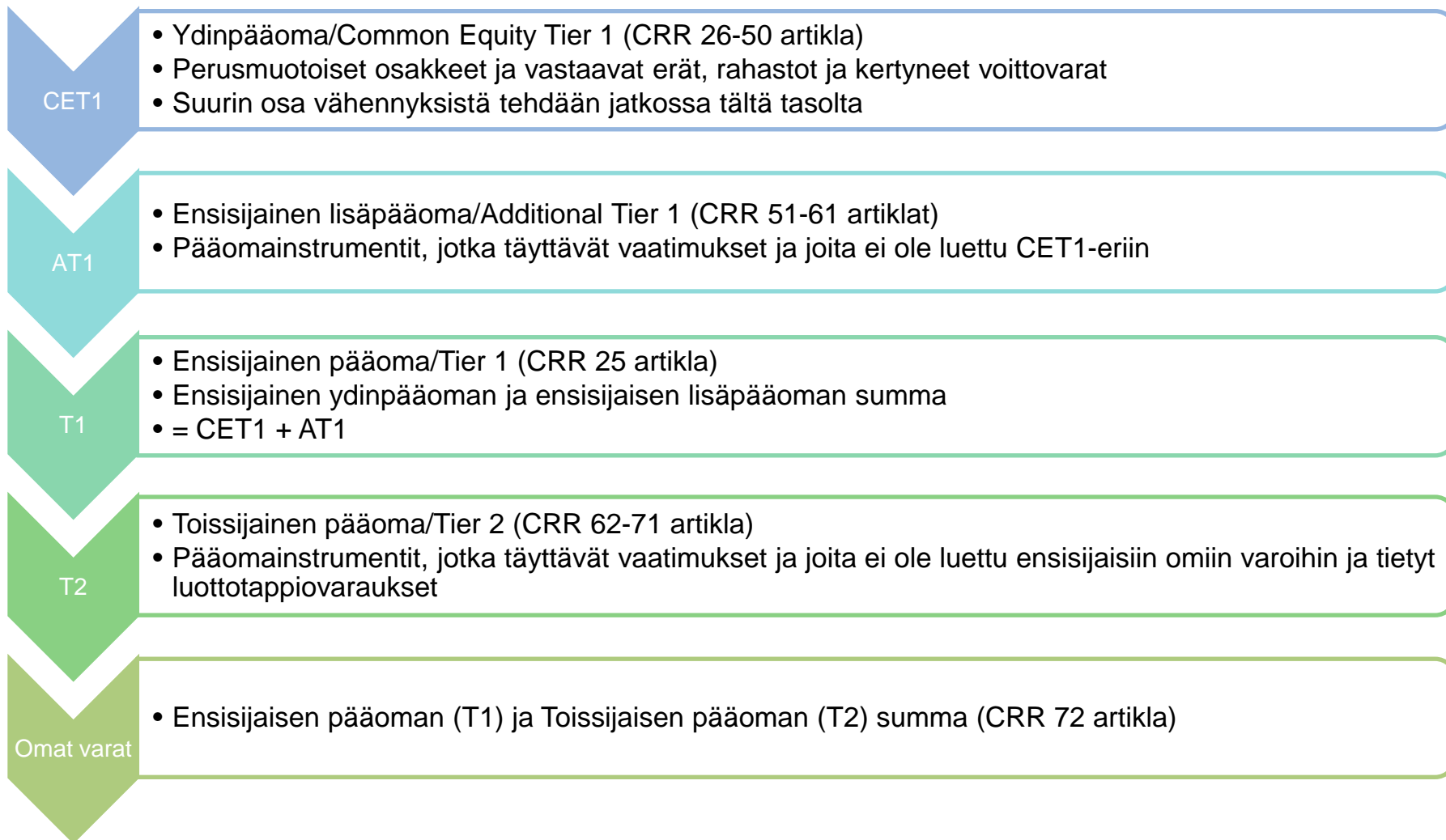

- Standardi 4.4d likviditeettiriskin hallinnasta päivitetään Fivan määräys- ja ohjekokoelma (MOK) muotoon vuonna 2014.
- Likviditeettiriskin hallinnan MOK sisältää mm. mahdollisia täydennyksiä LLL:iin/ direktiiviin, EU-asetuksen kansallisia viranomaisoptiota ja EBA:n ja ESRB:n suosituksia.

Omat varat ja niiden vähimmäismäärä

EU:n vakavaraisuusasetus CRR: Omat varat ja sen lajit

Ydinpääomainstrumenttien (CET1) hyväksyminen

- EU-asetuksen (CRR) 26.3 artiklan mukaan Fivan on arvioitava, täyttävätkö pääomainstrumentit asetuksen 28 ja tarvittaessa 29 artiklan mukaiset ydinpääomainstrumenteilta (CET1) vaadittavat ehdot
- Luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset saavat luokitella **28.6.2013 jälkeen** liikkeeseen lasketut pääomainstrumentit ydinpääomainstrumenteiksi vain, jos Fiva on antanut tähän luvan
  - Fivan määräyslunnoksessa muistutetaan tästä ja pääomainstrumenttien ehtojen toimittamisesta Fivalle
- Jäsenmaiden toimivaltaisten viranomaisten suorittaman arvioinnin ja niistä toimitettujen tietojen perusteella EBA tulee laatimaan ja julkaisemaan luettelon ydinpääomainstrumenteista
  - Ensimmäinen luettelo julkaistaan todennäköisesti vuoden 2013 lopussa
  - EBA voi poistaa luettelosta 28.6.2013 jälkeen liikkeeseen lasketut ydinpääomainstrumentit
- EBA on laatimassa teknistä sääntelystandardiluonnosta kerrannaisesta ja etuoikeutetusta voitonjaosta
  - Tulossa toimialalle lausuttavaksi todennäköisesti loka-marraskuussa

EBA:n luetteloon luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten ydinpääomainstrumenteista (CET1) ilmoitetut tiedot

- Monella osakeyhtiömuotoisella valvottavalla on lunastuslausekkeita ja muutamalla myös suostumuslausekkeita
  - Tärkeää, että kyse on vain oikeudesta lunastaa
  - Pääomainstrumenttien määrän vähentäminen vaatii CRR:n 77 artiklan mukaan Fivan suostumuksen
    - Miten nykyiset yhtiöjärjestysten säännökset ottavat lupakäsittelyn huomioon?
- EBA valmistelelee RTS-luonnosta kerrannaisesta ja etuoikeutetusta voitonjaosta – sen lopullinen sisältö vaikuttaa myös ydinpääomakelpoisuuteen – Fivalle linjauskysymys
  - EBA:lle 30.9. toimitetuissa tiedoissa ei otettu kelpoisuuteen lopullista kantaa siihen, estävätkö oikeudet erisuuruiseen voitonjakoon lukemasta pääomainstrumenttia kokonaisuudessaan ydinpääomaksi vai tulisiko se hyväksyä vain alenevasti CRR:n salliman määrääjän – merkittävyystiedot annettava EBA:lle 31.10. mennessä
- Muihin kuin osakeyhtiömuotoisiin liittyy EBA:n tekninen sääntelystandardiluonnos Own funds Part 2 <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/own-funds/draft-regulatory-technical-standards-on-own-funds>
- Fivan vastauksessa kantarahasto-osuudet ja osuudet ydinpääomakelpoisia kokonaisuudessaan, mutta lisäosuudet vain määrääjän
  - Perus- ja lisäpääoma-erät ovat joko rahastoiksi katsottavia tai sitten niitä ei ole lainkaan liikkeessä
- EBA:n luetteloa ylläpidetään, joten sinne on ilmoitettava uudet, liikkeeseen lasketut ydinpääomainstrumentit

- Fivan määräysluonnoksessa on otettu siirtymäsäännökset täysimääräisesti huomioon vain pääomainstrumenttien kohdalla
- Siirtymäsäännökset koskevat ennen 31.12.2011 liikkeeseen laskettuja pääomainstrumentteja ja niihin liittyvää ylikurssia
  - Hyväksyttävä määrä lasketaan 31.12.2012 liikkeessä olevasta määrästä
- Useita kysymyksiä ja vastauksia EBA:n Q&A verkkosivuilla etenkin uusista säännöksistä määräaikaisesta vapauttamisesta (grandfathering)

<http://www.eba.europa.eu/single-rule-book-qa#search>

- Lopulliset - Question ID: Final 2013_18, 2013_16, 2013_15, 2013_14, 2013_13, 2013_12
- Ratkaistavana olevat – Question ID: under review: 2013_104, 100, 60, 56, 52, 44, [32], 31, 30, 28, 17, 11
  - Tiedot perustuvat 11.9.2013 tilanteeseen

- Yleisen yhtiölainsäädännön omaa pääomaa koskevien säännösten lisäksi on omiin varoihin luettavien pääomainstrumenttien täytettävä myös EU-asetuksen vaatimukset
  - Osakeyhtiölain mukainen pääomalaina ei täytä vaatimuksia
  - Osuuspankkilaissa on tästä oma säännöksensä
- EU-asetuksessa ylikurssi seuraa aina ehdot täyttävää pääomainstrumenttia
  - Yleisen yhtiölainsäädännön joustavuus saattaa aiheuttaa ongelmia
- Siksi esimerkiksi osakeannissa saadut varat on kyettävä erottelemaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastossa (svop-rahasto), jos yhtiö on päättänyt merkitä saadut varat sinne
- Pääomainstrumenttien vähentäminen vaatii Fivan luvan CRR:n 77 ja 78 artiklan mukaan, Fivan tulkinnan mukaan se koskee myös svop-rahastoon pääomainstrumenttien merkinnästä kirjattuja eriä

- EU asetuksen 26.2 artikla edellyttää Fivan etukäteistä lupaa sisällyttää kesken tilikauden ja tilikauden päätteeksi kertyneet voitot ydinpääomaan ennen kuin tilikauden lopullinen voitto tai tappio on vahvistettu
- Fiva voi myöntää luvan vain, jos seuraavat ehdot täyttyvät:
  - a) Laitoksesta riippumattomat henkilöt, jotka vastaavat sen tilintarkastuksesta, ovat todentaneet voitot (verify, ei review)
  - b) Laitos on osoittanut Fivan hyväksymällä tavalla, että voitoista on vähennetty kaikki ennakoitavissa olevat kulut tai osingot
- EBA:n julkaisema tekninen sääntelystandardiluonnoksessa täsmennetään, mitä ilmaisulla ”ennakoitavissa oleva” tarkoitetaan määritettäessä sitä ovatko kaikki ennakoitavissa olevat kulut tai osingot vähennetty.
  - Linkki standardiluonnokseen Own Funds Part 1, sivulla 11 artikla 2
<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/359901/EBA-RTS-2013-01-draft-RTS-on-Own-Funds-Part-1.pdf/d1217588-ff05-4063-8d6f-5d7c81f2cc64>
- Tätä asiaa ei ole käsitelty Fivan määräysluonnoksessa – onko odotettavissa hakemuksia? Tilintarkastajien todennus – onko saatavissa etukäteen? Tilikauden voitto on kuitenkin hyödynnettävissä puskurialueella pääoman ylläpitosuunnitelmissa (CRD IV 141.8 artikla)
- EBA:n Q&A under review Question ID 2013_208

- CRR 77 artikla: luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen on pyydettävä Fivalta etukäteistä lupaa
  - ydinpääomainstrumenttien (CET1) vähentämiseen, lunastamiseen tai takaisinostoon
  - Ensisijaisen lisöpääoman (AT1) instrumenttien tai toissijaisten (T²) instrumenttien osto-option lunastuksen, maksun tai takaisinoston toteuttamiseen ennen sopimuksenmukaista maturiteettia
- Luvan myöntämisen edellytyksiä sääntelee 78 artikla
- EBAn tekninen sääntelystandardiluonnos Own Funds Part 1, sivut 29-33, artikkelit 24-29
  - Fivassa harkinnassa, että myönnettäisiin limiitti, jonka puitteissa valvottava voi vähentää pääomainstrumenttien määrää
    - Sidoksissa pilari 2 tarkasteluihin ja siitä annettavaan määräykseen

- Fivan määräyslunnoksessa ei otettu sovellettavaksi siirtymäsäännöksiä, vaan siirrytään täysimääräisesti CRR:n vaatimukseen
- CRR:n 468. 2 artiklan mukaan vuonna 2014 ydinpääomaan (CET1) ei saa lukea käypään arvoon arvostettuja realisoitumattomia voittoja
  - Tarkoittaa käytännössä sitä, että käyvän arvon rahaston positiiviset erät menevät edelleen toissijaiseen pääomaan (T2) vielä 2014, mutta negatiiviset erät menevät suoraan ydinpääomaan (CET1) tappioina
- CRR:n 80.4 artiklan mukaan EBAn on annettava komissiolle tekniset neuvot 1.1.2014 mennessä siitä, miten käypään arvoon arvostettuja realisoitumattomia voittoja voidaan käsitellä muulla tavoin kuin sisällyttämällä ne ydinpääomaan (CET1) ilman oikaisua.
  - Neuvoissa on otettava huomioon kansainvälisten tilinpäätösstandardien ja pankkeihin sovellettavien vakavaraisuusstandardien ja koskevien kansainvälisten sopimusten asiaa koskevat muutokset.
  - http://www.eba.europa.eu/news-press/calendar?p_p_id=8&_struts_action=%2Fcalendar%2Fview_event&_eventId=366084
    - Lausuntoaika päättyi 27.9.2013
- CRD IV:n 519 artiklan mukaan EBA valmistelee arvioi, vaikuttaako tarkistetun IAS 19-standardin (IAS19R Työsuhde-etuudet) käyttöönotto omiin varoihin heilahtelua. Tulossa konsultaatio vuoden loppupuolella ja mahdollisesti tietopyyntöjä.

- CRR 36.1 mukaan ydinpääoman (CET1) eristä on vähennettävä suorat, välilliset ja synteettiset omistusosuudet, jotka laitoksella on finanssialan yhteisöjen ydinpääoman instrumentteihin
  - Ei-merkittävä sijoitus (h-alakohta) -> 45, 46 ja 47 artikla
  - Merkittävä sijoitus (i-alakohta) -> 46 ja 48 artikla
  - Vastaavasti vähennykset on tehtävä ensisijaisen lisäpääoman (AT1) eristä 56 artiklan c- ja d- alakohtien ja toissijaisesta pääomasta (T2) 66 artiklan c- ja d- alakohtien mukaan
- Merkittävä sijoitus on määritelty 43 artiklassa eli kun jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
  - a) Laitos omistaa yli 10 prosenttia finanssialan yhteisön liikkeeseen laskemista ydinpääoman (CET1) instrumenteista
  - b) Laitoksella on läheinen sidonnaisuus finanssialan yhteisöön, ja se omistaa kyseisen yhteisön liikkeeseen laskemia ydinpääoman (CET1) instrumentteja
    - Määritelmä läheiselle sidonnaisuudelle - 4.1 artiklan 38 kohta
  - c) Laitos omistaa finanssialan yhteisön liikkeeseen laskemia ydinpääoman instrumentteja, eikä finanssialan yhteisö sisälly konsolidointiryhmään, mutta sisältyy konserniin

- CRR:n 49.1 artiklan mukaan Fiva voi antaa luvan olla vähentämättä yksittäisen laitoksen, alakonsolidointiryhmän tai konsolidointiryhmän ydinpääomasta (CET1) merkittävää sijoitusta omistusosuuksiin finanssialan yhteisön omien varojen instrumenteista
  - Emoyrityksenä laitos, rahoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö
- Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että kyseessä on Rava-ryhmittymä eli direktiivin 2002/87/ETY liitteeseen I sisältyviä menetelmiä 1, 2 tai 3 sovelletaan ja
  - a) Finanssialan yhteisö on vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys tai vakuutusholdingyhtiö
  - b) Vakuutusyritys, jälleenvakuutusyritys tai vakuutusholdingyhtiö kuuluu direktiivin 2002/87/EY mukaisen saman lisävalvonnan alaisuuteen kuin emoyritys, emoyrityksenä toimiva rahoitusalan holdingyhtiö tai emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö
  - c) Laitos on saanut toimivaltaisilta viranomaisilta etukäteisen luvan
  - d) Toimivaltaiset viranomaiset ovat ennen c alakohdassa tarkoitettun luvan myöntämistä ja sen jälkeen jatkuvasti vakuuttuneet menetelmän 1, 2 tai 3 mukaisesti konsolidoitavien yhteisöjen yhtenäisen johtamisen, riskinhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävästä tasosta
  - e) Omistusosuudet kuuluvat yhdelle seuraavista:
    - i. Emoyrityksenä toimiva luottolaitos
    - ii. Emoyrityksenä toimiva rahoitusalan holdingyhtiö
    - iii. Emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö
    - iv. Laitos
    - v. Jonkin i-iv alakohdassa mainitun yhteisön tytäryritys, joka sisältyy konsolidoinnin soveltamisalaan ensimmäisen osan II osaston 2 luvun nojalla.

Valittua menetelmää sovelletaan eri aikoina johdonmukaisella tavalla.

- Fivalla on toimivalta myöntää CRR 49.1 artiklan mukainen lupa ainakin siihen asti, kunnes SSM-valvontajärjestelmä on aloittanut
- Lähtökohtana on, että Fiva myöntää luvan, jos edellytykset täyttyvät
- CRR 49.1 artiklan soveltamiseen liittyy EBAn, EIOPAn ja ESMAn [tekninen sääntelystandardiluonnos](#) laskentamenetelmien yhdenmukaisesta soveltamisesta
- Standardiluonnoksessa on otettu huomioon CRD IV ja Solvenssi II –kehikkojen vaikutus
  - Vakuutuspuolella Solvenssi II säännösten myöhästymisen on otettu huomioon voimantulosäännöksissä (17 artikla)
  - Rahoitussektorin pääomavaatimuksissa on otettu huomioon CRD IV:n pääomapuskurivaatimukset (9), mutta on huomattava, että pääoman kahdenkertaisen käytön estäminen on otettu huomioon pääoman siirrettävyyksivaatimuksissa (4 artikla)
  - Resitaalissa 5 todetaan, että jos pääomavaje aiheutuu CRD IV:n puskurivaatimuksista, sovelletaan tällöin alitustilanteeseen CRD IV:n säännöksiä.

- Fivan määräysluonnoksessa on otettu kanta, että vuonna 2014
  - ydinpääoman (CET1) on oltava vähintään 4,5 % ja
  - ensisijaisen pääoman (T1) osuus vähintään 6 prosentin tasolla

Eri riskialueiden vakavaraisuusvaatimuksen laskennan ja suurten asiakasriskien sääntelyyn liittyvät muutokset

- Saamiset valtiolta ja keskuspankilta
  - Suomen valtio
  - Suomen valtion liikelaitokset
  - Kansaneläkelaitos
  - Valtion vakuusrahasto

- Art 114: Sellaisiin jäsenvaltioilta tai keskuspankeilta oleviin saamisiin, jotka ovat toisen jäsenvaltion valuutan määräisiä ja rahoitettu tämän jäsenvaltion valuutassa, on 31 päivään joulukuuta 2017 asti sovellettava samoja riskipainoja, kuin jos ne olisivat kotimaan valuutan määräisiä ja rahoitettu kotimaan valuutassa.
  - riskipaino 0 % 31.12.2017 asti.
  - v. 2018 riskipaino 20 % taulukon mukaisesta riskipainosta.
  - v. 2019 riskipaino on 50 % taulukon mukaisesta riskipainosta ja
  - v. 2020 riskipaino on 100 % taulukon riskipainosta.

- Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta
  - Käsitellään kuten saamisia valtiolta
    - Saamisia suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä
    - Saamisia kunnalliselta eläkelaitokselta
    - Saamisia Ahvenanmaan maakunnalta
    - Saamisia Pääkaupunkiseudun Yhteistyövaltuuskunnalta (YTV)
- Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta
  - Työttömyysvakuutusrahasto (TVR) – käsitellään kuten saamisia julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta
  - Yliopistot – käsitellään kuten saamisia julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta
  - Kuntien takauskeskus – julkisoikeudellinen laitos, jolta olevia saamisia käsitellään kuten saamisia valtiolta
  - Kuntarahoitus – saaminen luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä – Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat saavat riskipainon 0 %, koska niillä on Kuntien takauskeskuksen takaus.

- Asuinkiinteistövakuudellinen saaminen
  - Riskipaino 35-150 %, vakuusarvo 80 %
- Liikekiinteistövakuudellinen saaminen
  - Riskipaino 50-150 %, vakuusarvo 50 %
- Fivan arvioitava sovellettavan riskipainon suuruus vähintään kerran vuodessa valvottavien raportoiman tappiodatan ja kiinteistömarkkinoiden tulevaisuuden kehitysnäkymien pohjalta
  - Fiva voi asettaa korkeamman riskipainon tai tiukemmat vähimmäisvaatimukset rahoitusmarkkinoiden vakauteen liittyvien näkökohtien perusteella
- Asuinkiinteistövakuudellisina saamisina voidaan pitää:
  - Saaminen asunto-osakeyhtiöltä tai kiinteistöosakeyhtiöltä
  - Saaminen, jonka vakuutena on ympärivuotiseen käyttöön soveltuva vapaa-ajan kiinteistö tai sen hallintaan oikeuttavat osakkeet
  - Saamisiin tai saamisen osaan, jonka vakuutena on maatalouskiinteistöön vahvistetusta kiinnityksestä asuntoon kohdistuva osa. Edellytyksenä on, että maatalouskiinteistöstä asumiskäyttöön tarkoitettu osa on erikseen arvioitu.

- Seuraavia teknisiä standardeja ja ohjeita:
  - Erityisten ja yleisten luottoriskin oikaisujen laskenta (Artikla 110)
  - Kriteerit kiinteistövakuudellisten saamisten riskipainoista, luonnos komissiolle 31.12.2014 mennessä (Artikla 124)
  - EBA ohjeet, joissa määritetään, minkä tyyppiset vastuut ja missä olosuhteissa ne sisältävät erityisen suuren riskin (Artikla 128)

Luottoriskin standardimenetelmä ja sisäisten luottoluokitusten menetelmä 1 (2)

- Pk-yrityksiin liittyvien vastuiden luottoriskin pääomavaatimusten vähentäminen (Artikla 501)
  - Koskee sekä standardimenetelmää että IRBAa
  - Ei vaikuta vähittäisvastuiden määritelmään
    - Ei esim. muuta vähittäisvastuiden 1 milj. euron rajaa
  - Pääomavaatimuksen laskemisen loppuvaiheessa huomioidaan kerroin 0,7619, mikäli kyseessä edellytykset täyttävä pk-yritys
  - Edellytykset:
    - Vuosiliikevaihto enintään 50 milj. euroa
    - Velallisen/asiakaskokonaisuuden vastuut enintään 1,5 milj. euroa (mukaan lukien erääntyneet saamiset, mutta ei asuinkiinteistövakuudelliset saamiset)
  - Koskee kaikkia pk-yrityksiä riippumatta siitä, kuuluko saaminen vähittäisvastuisiin, yritysvastuisiin vai kiinteistövakuudellisiin saamisiin; erääntyneitä saamisia ei huomioida
  - Komission uudelleentarkastelu 2015 lopussa (ei siis välttämättä pysyvä lievennys)
  - EBA:ta tulossa mahdollisesti lisäohjeet

Luottoriskin sisäisten luottoluokitusten menetelmä

1 (5)

- CRD artikla 78: IRBA-luvan saaneen valvottavan on vuosittain lähetettävä valvojalle ja EBA:lle "viiteportfoliolle" riskipainolaskelmat (ts. riskipainot on laskettava viiteportfoliolle käyttäen valvottavan omia sisäisiä malleja).
  - EBA:n toimitettava teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 1.1.2014.
- Jatkuva valvonta (CRD artikla 101)
  - IRBA:n jatkuvasta valvonnasta on säännelty direktiivissä ja se tulee Suomessa luottolaitoslakiin.
  - Fivan on IRBA-luvan jälkeen säännöllisesti tarkastettava, että valvottava täyttää IRBA:lle asetetut vaatimukset.
- Pankkien tekemät muutokset luokittelujärjestelmään IRBA-luvan jälkeen – Fivalta etukäteen lupa (CRR artikla 143)
  - merkittävä muutos soveltamisalaan (IRBA:n käytön laajentaminen)
  - merkittävä muutos luokitusjärjestelmään
- EL-laskenta (CRR artikla 159)
  - maksukyvyttömiin vastuisiin kohdistuvia erityisiä luottoriskinoikaisuja ei saa käyttää kattamaan muiden vastuiden EL-määriä

- CRR artikla 153: Suurille sääntelyn piirissä ja sen ulkopuolella oleville finanssialan yhteisöille on riskipainojen laskennassa asetettu korkeampi vaatimus. Riskipainokaavassa korrelaatiokerroin kerrotaan kertoimella 1,25.
- CRR artikla 162: Maturiteetti sellaisille vastuille yrityksiltä, jotka sijaitsevat EU:n alueella ja joiden konsolidoitu liikevaihto ja tase on pienempi kuin 500 milj.€, voi olla FIRB:n mukainen (2,5 v ja repot tms. 0,5 v).
  - Pankit voivat korvata 500 milj. €:n liikevaihdon 1000 milj. €:n taseella yrityksille, jotka pääasiassa omistavat ja vuokraavat asuinkiinteistöjä (ei keinottelutarkoitusta)

- LGD-lattia (CRR artikla 164)
  - Asuinkiinteistövakuudellisia vähittäisvastuita koskeva LGD = 10 % tai korkeampi, ellei valtion takauksia
  - Liikekiinteistövakuudellisten vähittäisvastuiden LGD = 15 % tai korkeampi, ellei valtion takauksia.
  - Fivan on säännöllisesti ja vähintään vuosittain arvioitava, onko yllä olevat vähimmäisarvot LGD:lle edelleen sopivia
  - Fiva voi vakauden perusteella asettaa korkeampia arvoja oman maan kiinteistövakuudellisille vastuille
  - Fivan on tiedotettava EBA:lle muutoksista, joita se tekee LGD:n vähimmäisarvoihin. EBA julkaisee nämä arvot.
  - Mikäli jonkun muun EU-maan luottolaitoksella on kiinteistö-vakuudellisia vähittäisvastuita Suomesta, niin sen on sovellettava niihin Fivan mahdollisesti asettamia korkeampia arvoja.
- Siirtymäsäännös
  - Siirtymäsäännöstä 80 % Basel 1:stä jatketaan
  - Säännöstä jatketaan 31.12.2017 asti

■ Tekniset standardit:

- Erityisten ja yleisten luottoriskinoikaisujen laskenta (annettu komissiolle täytäntöön pantavaksi)
- Luokittelujärjestelmän merkittävä muutos (ollut lausunnolla, valmistellaan)
- Valvoille arviointimenetelmä, jolla arvioidaan valvottavien edellytyksiä saada IRBA-lupa, 31.12.2014
- Vaiheittainen käyttöönotto, käyttöönottokauden määrittely (työryhmässä valmisteilla)
- Ehdot pysyvästi IRBAn ulkopuolelle jätetyille erille (työryhmässä valmisteilla)
- Tekijät, jotka on otettava huomioon luokiteltaessa erityisrahoitusvastuita taulukkomenetelmää sovellettaessa, 31.12.2014
- Menetelmät, joilla valvojen on arvioitava luokitteluprosessin asianmukaisuus sekä säännöllinen ja riippumaton riskien arviointi, 31.12.2014
- Ehdot, jotka valvojen on huomioitava, kun ne asettavat oman maan LGD:eille korkeampia (kuin 10 % ja 15 %) vähimmäisarvoja, 31.12.2014
- Ehdot, joiden perusteella valvojat asettavat kynnyksen js:lle. 31.12.2014
- Riskiparametreihin liittyvää ohjeistusta ml. taantumien arvot (on ollut lausunnolla)

Luottoriskin sisäisten luokitusten menetelmä 5 (5)

Fivan määräysluonnos

- Luvanvaraisuus
  - Hakemusohjeet määräysluonnoksen liitteinä
    - Hakemusohje, ennakkoilmoitus, perustiedot
- Vaiheittainen käyttöönotto
  - Käyttöönottokauden pituus enintään kolme vuotta
- Jatkuva valvonta
  - Dokumentit, jotka valvottavalla oltava Fivan käytettävissä lueteltu liitteessä 2
- Luokittelujärjestelmän muutokset
  - Kaikista ilmoitus Fivalle, olennaiset muutokset ja laajennukset luvanvaraisia
- Maksukyvyttömyyden määritelmä – 90 pv
- Tappio-osuus (LGD) – ohjeet perustuvat CEBSin ohjeeseen
- Maturiteetti (Efektiivinen juoksuaika)
  - Efektiivisen maturiteetin vaatiminen Fivan harkinnassa lupaa myönnettäessä

- Valtioiden ja muun julkisen sektorin vastatakaukset
  - Täyttävät takauksen luonteiselle luottosuojalle asetetut vaatimukset silloin, kun 214 artiklan 2a ja b kohdissa tarkoitettut vaatimukset täyttyvät
- Finassivalvonnan tulkinnot
  - Suomen valtiota on pidettävä 214 artiklan 2(a) kohdassa tarkoitettuna keskushallintona.
  - Finvera Oy:n antamaa takausta voidaan pitää 197 artiklassa tarkoitettuna hyväksyttävänä takauksen luonteisena luottosuojana kuten Suomen valtion takausta edellyttäen, että Finvera Oy:n antama takaus täyttää 213 ja 215 artikloissa säädetyt muut edellytykset
  - Suomen valtion ja kuntien antamat asuntorahoituksen liittyvät täytetakaukset voidaan hyväksyä otettavaksi huomioon luottoriskiä vähentävänä, mikäli ne artiklan 213 yleisten edellytysten lisäksi täyttävät artiklan 214 kohdissa 2(a) ja (b) säädetyt erityiset edellytykset

- EBAlle velvollisuus tekniset sääntelystandardiluonnosten laatimiseen:
  - Art 194 kohta (10): mikä katsotaan riittävän likvidiksi omaisuuseräksi ja milloin omaisuuserien arvojen voidaan katsoa olevan riittävän vakaat.
    - Luonnos komissiolle 30.9.2014 mennessä
  - Art 197 kohta (8a ja b): virallisesti hyväksytyjen pörssien ja pääindeksien määritelmät.
    - ESMA n laadittava luonnokset komissiolle 31.12.2014 mennessä
  - Art 199. EBAn laadittava lista IRBAssa hyväksyttävistä muista kuin asetuksessa mainituista reaalivakuuksien tyypeistä
    - Ei määräaika
  - Art 221 kohta (9a ja b) EBAn laadittava kriteerit sen määrittämiseksi, onko käytettävä sisäinen malli luotettava ja sovelletaanko sitä päänettoutussopimuksen mukaisesti sekä kriteerit sille, mitä pidetään merkitykseltään vähäisenä salkkuna
    - Luonnokset komissiolle 31.12.2015 mennessä

Keskeisimmät muutokset vastapuoliriskilaskennassa:

- Vastuun arvonnoikaisuriski (CVA), (artiklat 381- 386)
- Keskusvastapuoliin ja keskusvastapuolten kanssa tehtyihin transaktioihin liittyvät vaateet, (artiklat 300-311)
- Vastapuoliriskin kehittyneen menetelmän (IMM) lisävaatimukset, (artiklat 283- 294)

- Vastuun arvonokaisuriski (CVA)
  - Sovelletaan OTC –johdannaisiin
    - **pl. liiketoimet** (artikla 382 kohta 3 ja 4 a, b, c ja d):
      - Keskusvastapuolten kanssa
      - Finanssialan ulkopuolisten vastapuolten kanssa
      - Konsernin sisäiset
      - Valtion, aluehallinnon ja paikallisviranomaisten kanssa (0 % riskipaino), EU:n ja kehityspankkien kanssa
      - Eläkejärjestelmään liittyvät (riskiä pienentävät)
  - Vaihtoehdot laskennalle:
    1. Kehittynyt menetelmä (edellyttää hyväksytyjä IMM- ja VaR – malleja)
    2. **Standardimenetelmä**
    3. Vaihtoehto vastuun arvonokaisumenetelmien käytölle (alkuperäisen hankinta-arvon menetelmää käyttäville, edellyttää Finanssivalvonnan suostumuksen)

- Perus-, standardi- ja kehittynyt menetelmä säilyneet muuttumattomina CRR:ssä
- Rajoitetun toimiluvan omaaville sijoituspalveluyrityksille laskentaperusteeksi kiinteät yleiskustannukset operatiivisen riskin menetelmien sijaan (CRR 95 - 97 art)
EBAn lausuntopyyntö sääntelystandardiksi (RTS)

- Asetuksessa ainoastaan raportointi- ja julkaisuvelvollisuus
  - CRD4 artikla 98(6): toimivaltaisella viranomaisella velvollisuus seurata laitospohjaisesti osana vakavaraisuuden arviointiprosessia (pilari 2 vaatimus)
  - CRR Artikla 6(5): Velvollisuus **ei** koske sijoituspalveluyrityksiä, joilla on rajoitettu toimilupa (kuuluvat CRR artiklojen 95(1) tai 96(1) soveltamisalaan)
  - CRR artikla 511: EBA tuottaa vaikutusarvion, jonka pohjalta Komissio voi 2016 lopussa esittää yhtä tai useampaa sitovaa vähimmäisomavaraisuusastetta (pilari 1 vaatimus) tukemaan riskiperusteisia vakavaraisuusvaatimuksia (voimaan aikaisintaan 2018)

- Raportointikausi 1.1.2014 alkaen
  - CRR artikla 429(2): Vähimmäisomavaraisuusaste kuukausittaisten vähimmäisomavaraisuusasteiden painottamattomana keskiarvona vuosineljännekseltä
  - CRR artikla 499(3): **kansallinen siirtymäaikapoikkeus** sallii raportoinnin 31.12.2017 asti neljänneksen lopun vähimmäisomavaraisuusasteeseen perustuen (määräysluonnos luku 11)

- Tietojen julkistus 1.1.2015 alkaen
  - CRR artikla 451(1a): Julkaistava myös miten laitos on soveltanut siirtymäaikapoikkeusta
  - EBA:n erillinen tekninen toimeenpanostandardi (ITS) lausunnon loppuvuodesta

- Soveltamisala sijoituspalveluyritysten osalta
  - Vain sijoituspalveluyritykset, jotka harjoittavat omaa kauppaa tai liikkeeseenlaskun takaamista
- EBA:n BTS sijoitusrahastosijoitusten ja arvopaperistamispositioiden käsittelystä
- Suurten asiakasriskien sallittu enimmäismäärä 25 % hyväksyttävästä pääomasta
  - Hyväksyttävä pääoma: ensisijainen pääoma (T1) + toissijaisesta pääomasta (T2) määrä, joka max 1/3 Tier 1:stä
- Rajoituksista vapaat asiakasriskit kuten nykyisin, **lukuunottamatta konsolidointiryhmän sisäisiä asiakasriskejä**
  - emosta/sisäryrityksistä aiheutuvat asiakasriskit rajoituksista vapaita ainoastaan Fivan luvalla
- Täysi asuin- ja liikekiinteistövakuus asiakasriskin määrää vähentävänä tekijänä
  - vähennys max. 50 % kiinteistön markkina-arvosta
  - yhtenä edellytyksenä asuinkiinteistövakuudellisen luoton osalta 35 %:n riskipaino ja liikekiinteistövakuudellisen luoton osalta 50 %:n riskipaino

Makrovakausvalvonta ja lisöpääomavaatimukset

- CRR (L 176/3): Tähän asetukseen ja direktiiviin 2013/36/EU on sisällytetty useita makrovakausriskien ja järjestelmäriskien ehkäisemiseen ja vähentämiseen tarkoitettuja välineitä **joustavuuden** varmistamiseksi; samalla varmistetaan näiden välineiden käytön asianmukainen valvonta,...
- CRD IV (L176/347): Edistääkseen kansainvälistä yhdenmukaisuutta vastasyklisen puskurikantojen asettamisessa BCBS on kehittänyt menetelmän luotonannon ja BKT:n välisen suhteen pohjalta. Kyseistä menetelmää olisi pidettävä yhteisenä lähtökohtana puskurikantoja koskevissa päätöksissä, **mutta sen ei tulisi johtaa automaattiseen puskurikantojen asettamiseen** tai sitoa nimettyä viranomaista....
- CRD IV (L176/351): **Järjestelmäriskillä** tarkoitetaan sellaisen häiriön vaaraa rahoitusjärjestelmässä joka saattaa vaikuttaa huomattavan kielteisesti rahoitusjärjestelmään ja reaalitalouteen.

CRR/CRD IV makrovakaussäädökset, tavoite ja indikaattorit

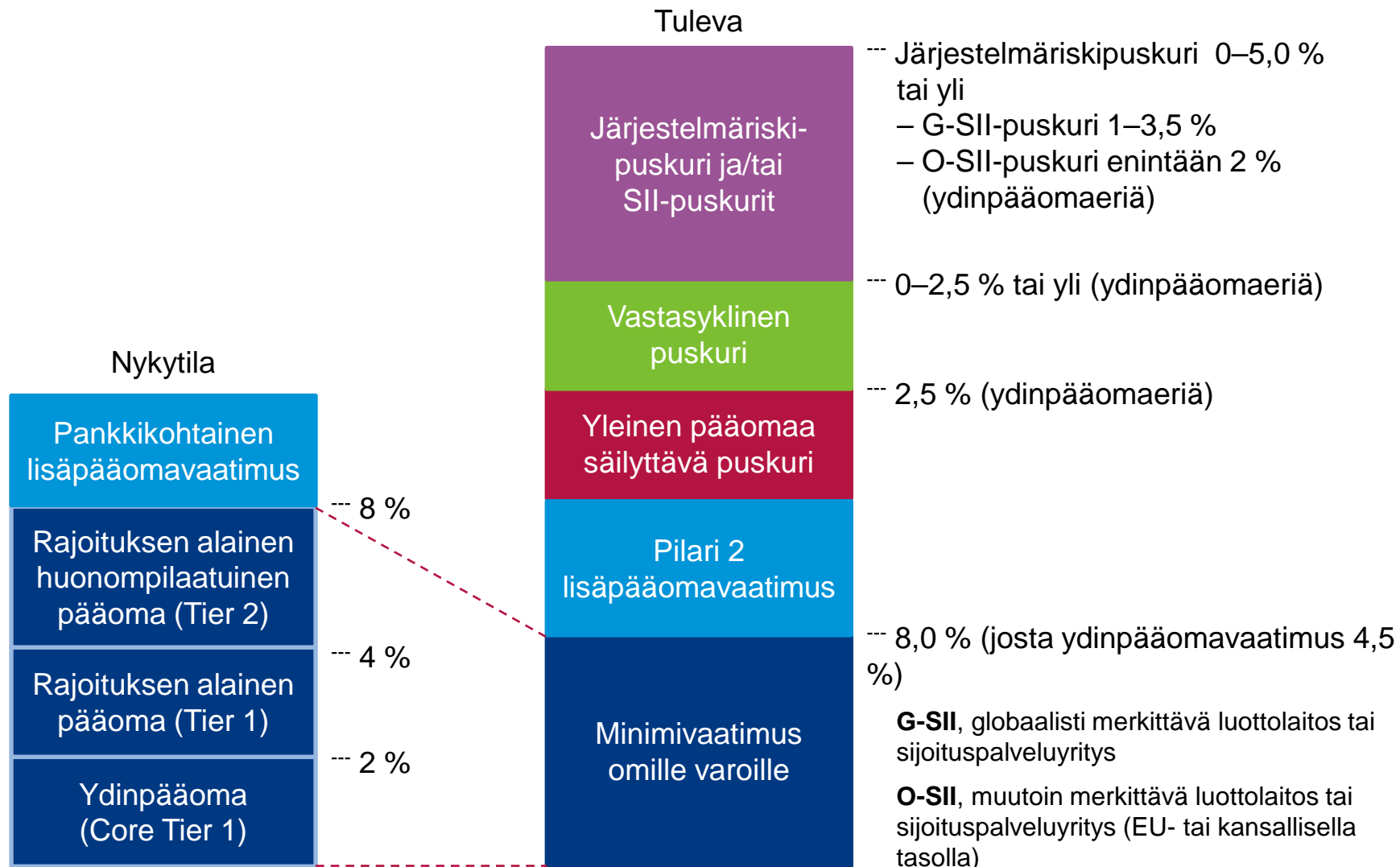

	Yleiset politiikkavälineet			"Hienosäätö" (Fine tuning) välineet	
Väline	Vastasyklinen pääomapuskuri	Järjestelmä-riskipuskuri	Kansalliset välineet	Pilari II	Systemisesti tärkeät instituutiot
Tavoite (miksi?)	Tarve hallita luottosyklin aiheuttamat riskit	Tarve hallita ja lieventää rakenteellisia järjestelmäriskkejä	Kansallisen joustavuuden ja harkintavallan varmistaminen makrovakaussäädösten käytössä	Tarve instituutiokohtaisiin ratkaisuihin järjestelmäriskin hallinnassa	Tarve vähentää globaalisti (G-SII) ja kansallisesti (O-SII) systemisesti tärkeiden instituutioiden kaatumistodennäköisyyttä
Indikaattori	Lainakanta/BKT suhteen poikkeama trendistä sekä muut indikaattorit	ei indikaattoria	ei indikaattoria, mutta tarvitaan kvantitatiivista tai kvalitatiivista näyttöä a) järjestelmäriskin tason muutoksesta, b) syistä miksi järjestelmäriskin tason muutos uhkaa rahoitusmarkkinoiden vakautta ja c) peruste miksi muita välineitä ei voi käyttää	SREP, Valvonta-arvio	Instituutiokohtainen a) koko, b) linkittyneisyys, c) monimutkaisuus ja d) korvattavuus (G-SII lisäksi rajat ylittävän toiminnan laajuus)

Kansallisissa välineissä keinot liittyvät 1) Omien varojen määrään, 2) Suuriin asiakasvastuisiin, 3) Tietojen julkistamisvaatimuksiin, 4) Maksuvalmiusvaatimuksiin, 5) Riskipainoihin luototuksessa ja 6) Sisäisiin vastuisiin finanssisektorin sisällä (CRR, artikkelit 124, 125 ja 458)

Uudet EU-lainsäädännön mukaiset pääomavaatimukset

- CRR, artikla 124 kiinteistövakuudellisista vastuista: säännöllisin väliajoin toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava, ovatko asuinkiinteistövakuudellisten vastuiden riskipaino 35 % ja liikekiinteistövakuudellisten vastuiden riskipaino 50 % asianmukaiset
- CRR artikla 125 vastuista, joissa vakuutena asuinkiinteistö: "...se osa lainasta, johon sovelletaan 35 % riskipainoa, saa olla enintään 80 % kyseisen omaisuuden markkina-arvosta tai 80 % kyseisen omaisuuden kiinnitysluottoarvosta niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka..."
- CRR ja L176/6 PK-sektorin yrityksiin liittyvien vastuiden pääomavaatimusten vähentäminen: tukikerroin 0,7619
- CRD IV artikla 129: jäsenvaltio voi vapauttaa pienet ja keskisuuret sijoituspalveluyritykset pääomapuskurivaatimuksista, jos tämä ei uhkaa kyseisen jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakautta

Makrovakauteen liittyvä päätöksenteko, analyysi ja kansallisesti systeemisesti merkittävät instituutiot (O-SII)

- ”Toteutamme tehokasta makrovakauserkityä yhteistyössä Suomen Pankin kanssa” (Finanssivalvonnan strategia 2013 – 2015)
  - Finanssivalvonta hyödyntää siis monipuolista ja laajaa analyysiä kun se toimii makrovakauden valvonnasta vastaavana viranomaisena Suomessa
  - Sisäisiä yhteistyöprojekteja Fiva + SP analyysissä
- Päätöksenteossa Finanssivalvonnan johtokunta päätöksentekijä makrovakauserkityä käytössä
  - Päätökset perusteluineen julkisia, kerran neljännesvuodessa
  - Ehdotusten (Tanskasen mietintö) mukaan Suomen Pankki, valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveystministeriö myös voivat tehdä aloitteen makrovakauserkityä käytöstä
  - Muodollisen lakisäateisen yhteistoiminnan lisäksi tärkeää on epävirallinen tietojen ja näkemysten vaihto
- Kansallisesti systeemisesti merkittävät instituutiot (pankit) arvioidaan, menetelmä ja arvioinnin lopputulos julkistetaan
  - Baselin pankkivalvontakomitean menetelmää on sovellettu

- Finanssivalvonta on korostanut, että Suomessa tulisi olla käytössä samat makrovakaussäätelyvälineet kuin muissakin maissa
  - Välineiden käyttöön rakennettu harkintavaltaa CRR/CRD IV:ssa, mutta myös läpinäkyvyyttä
  - Päätöksentekoprosessissa aina EU-ulottuvuus
  - Eri makrovakaussäätelyvälineiden tulisi vaikuttaa mahdollisimman tarkasti siihen asiaan tai ongelmaan mihin ne on suunnattu
- Mekaanisten kynnysarvojen asettaminen O-SII arvioinnissa voi olla ongelmallista
  - Taseen loppusumma ei suoraan kerro esim. linkittyneisyydestä

- Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK:n eli ESRB:n) työ
  - Keskittyy työssään järjestelmäriskien analysointiin ja riskien priorisoimiseen
  - Antaa varoituksia ja suosituksia ja voi julkaista ne, samoin seuraa toteutettuja jatkotoimia
  - Toimii tiiviissä yhteistyössä Euroopan valvontaviranomaisten kanssa
  - Organisoituminen hallintoneuvostoon sekä neuvoa antavaan komiteaan (Advisory Technical Committee), tieteelliseen komiteaan (Advisory Scientific Committee) + työryhmiin
  - Sisäisessä työssä juuri makrovakaussäätöjen analyysi, kokemukset ja (tuleva) operationalisointi ovat olleet yksi painopiste 2013
  - Potentiaalisten makrovakaussäätöjen käytöstä on jo kokemuksia EU-maista, tosin niiden ensisijaisena tavoitteena ei ole ollut torjua järjestelmäriskejä
  - <http://www.esrb.europa.eu/home/html/index.en.html>
  - Katso julkaisuista esim. ESRB Risk Dashboard 19.9.2013

Liite: Tärkeimmät CRR / CRD IV artiklat liittyen makrovakauteen ja pääomapuskuureihin

- Asetus (Capital Requirements Regulation, CRR):
  - Artikla 124: Kiinteistövakuudelliset vastuut
  - Artikla 125: Vastuut, joiden vakuutena on asuinkiinteistö
  - Artikla 458: Jäsenvaltiossa havaittu makrovakausriski tai järjestelmäriski

- Neljäs pääomadirektiivi (Capital Requirements Directive CRD IV):
  - Artikla 128: Määritelmät, pääomapuskurit
  - Artikla 129: Yleisen pääomapuskurin ylläpitämistä koskeva vaatimus
  - Artikla 130: Laitoskohtaisen vastasyklisen pääomapuskurin ylläpitämistä koskeva vaatimus
  - Artikla 133: vaatimus pitää yllä järjestelmäriskipuskuria
  - Artikla 135: Euroopan Järjestelmäriskikomitean (EJRK) ohjeet vastasyklisten puskurikantojen asettamisesta
  - Artikla 141: Voitonjakoa koskevat rajoitukset
  - Artikla 142: Pääoman ylläpitämissuunnitelma

Luotettava hallinto ja palkitseminen

- CRD IV:n pääasiallinen sisältö – ei olennaisia uusia asioita luotettavaan hallintoon
- Sääntely aiempaa sitovampaa => implementoidaan Luottolaitoslakiin
- Kun lain sisältö vahvistettu, päivitettävä Finanssivalvonnan standardit
  - mm. *Luotettava hallinto ja toiminnan järjestäminen, Luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi (fit & proper) sekä Sisäisen valvonnan järjestäminen*
- EBA:n ohjeita päivitetään, kun tekniset standardit valmiit
  - mm. *Guidelines on Internal governance ja Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key functions holders*
- EBA laatii hallitusjäsenten ajankäyttöön, ym. liittyvät, CRD IV:ssä luetellut ohjeet vuoden 2015 loppuun mennessä

Luotettava hallinto – onko toimintanne linjassa näiden kanssa?

- Merkittäviin valvottaviin riippumattomista hallituksen jäsenistä koostuvat nimitysvaliokunta, riskivaliokunta ja palkitsemisvaliokunta
- Hallituksen jäsenten ja toimivan johdon luotettavuus ja pätevyysvaatimukset – yksittäinen henkilö ja kokonaisarvio
- Hallituspaikkojen määrän rajaaminen
  - Operatiivisessa johtotehtävässä oleva: 2 hallituspaikkaa
  - Ei-operatiivista johtotehtävää: 4 hallituspaikkaa
- Hallituksen hyväksyttävä tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta hallituksessa ja laadittava toimintaperiaatteet osuuden nostamiseksi tälle tasolle
- Liiketoiminnoista riippumattoman riskien valvontatoiminnon asema organisaatiossa – vetäjä toimivaa johtoa
- Tietojen julkistamisvelvoite internetsivustolla

- Sääntely siirtyy LLL:iin – ennen Valtiovarainministeriön asetuksessa
- Soveltamisala = solo, emo ja konserni/konsolidointiryhmä
- Merkittävin muutos – raja muuttuvalle palkkiolle
  - Muuttuva = kiinteä palkkio tai
  - Yhtiökokouksen päätöksellä muuttuva palkkio = max 2 x kiinteä palkkio

- Euroopan pankkiviranomaisen tekniset sääntelystandardiluonnokset (RTS) – aina ensin lausunolle
  - **Draft Regulatory Technical Standards for the definition of material risk takers for remuneration purposes (- 21.8.2013)**
    1. Yhtiö arvioi oman toimintansa ja oman riskiprofiilinsa perusteella
    2. Yhtiö arvioi RTS:n laadullisten ja määrällisten kriteerien perusteella
      - Luonnosta työstetään parhaillaan lausuntojen perusteella
  - **Draft Regulatory Technical Standards on classes of instruments that are appropriate to be used for the purposes of variable remuneration (- 29.10.2013)**
- EPV päivittää nykyiset palkitsemiseen liittyvät ohjeet
- **HUOMATKAA ERITYISESTI Palkitsemisjärjestelmää koskevien tietojen julkistaminen – asetuksen art. 450**
  - Sisältö lopullinen => julkistakaa tiedot artiklan mukaisesti

Liitteet

Mitä CRD IV pitää sisällään?

Säätelyn osa-alue	Uudistuksen sisältö	Voimaantulo
Toimiluvat, liiketoiminnan harjoittaminen, valvontayhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> • Tarkennuksia valvojayhteistyöhön ja home-host -asioihin	2014
Sanktiot	<ul style="list-style-type: none"> • Sanktiovaltuuksien ja -käytäntöjen yhdenmukaistaminen	2014
Viranomaisvalvonta	<ul style="list-style-type: none"> • Valvonnan tehostaminen – riskiperusteisuuden korostuminen	2014
Pilari II	<ul style="list-style-type: none"> • Vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset • Myös makrovakauserävalvontaväline	2014
Luotettava hallinto	<ul style="list-style-type: none"> • Ylimmän johdon valvontavastuu • Riskienhallinnan ja –valvonnan korostuminen • Palkitseminen	2014
Lisäpääomavaatimukset	<ul style="list-style-type: none"> • Kiinteä lisäpääomavaatimus • Muuttuva lisäpääomavaatimus eli vastasyklinen puskuri) • Järjestelmäriskipuskuri (kansallisessa harkinnassa) • G-SII / O-SII –puskurit	2016 – 2019 (etupainotteinen voimaansaattaminen 2014 kansallisella harkinnalla) (Järjestelmäriskipuskuri 2014) SII-puskurit 2016

Mitä CRR pitää sisällään?

Säätelyn osa-alue	Sisältö	Voimaantulo
Likviditeettiriski	<ul style="list-style-type: none"> • Maksuvalmiusvaatimus (LCR) <ul style="list-style-type: none"> • Yleinen • Yksityiskohtainen • Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR) 	<ul style="list-style-type: none"> • Yleinen maksuvalmiusvaatimus 2014 • Raportointi (LCR&NSFR) 2014 • Yksityiskohtainen LCR 2015-2018 (etupainotteinen voimaansaattaminen 2015 kansallisella harkinnalla) • NSFR 2018?
Vakavaraisuuspääoma	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvälaatuisen pääoman määrän lisääminen • Vähennysten käsittelyn harmonisointi 	<ul style="list-style-type: none"> • 2014 alkaen, täysimääräisenä voimaan 2019 – joitain siirtymäsäännöksiä 2024 saakka
Vähimmäisomavaraisuusaste	<ul style="list-style-type: none"> • Ei-riskiperusteinen suhde-luku • Valvonnan väline pilari II:ssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Raportointi 2014 • Julkaisuvollisuus 2015 • Voimaan sitovana 2018?
Vastapuoliriskin uusi pääomavaatimus	<ul style="list-style-type: none"> • Merkittävät tiukennukset johdannaisten vakavaraisuusvaatimukseen 	<ul style="list-style-type: none"> • 2014
Vakavaraisuusvaatimusten laskennan harmonisointi (luotto-, vastapuoli-, markkina-, operatiiviset riskit, suuret asiakasriskit, arvopaperistaminen)	<ul style="list-style-type: none"> • Kansallisten optioiden vähentäminen • Mm. kiinteistövakuudellisten luottojen käsittelyn muuttuminen • Pk-luottojen käsittelyn lieveneminen 	<ul style="list-style-type: none"> • 2014

Kiitos!

taina.erovaara-williams@fiva.fi

